

**Posamezne številke:**  
Navadne Din 1—  
ob nedeljah Din 2—  
"TABOR" izhaja vsak dan, razven  
nedelje in praznikov, ob 18. uri  
datum naslednjega dne ter stane  
mesечно po pošti D 18—, za ino-  
semstvo D 20—, dostavljen na dom  
D 19—, na izkarnice D 18—  
inštrati po dogovoru.  
Naroča se pri upravi "TABORA",  
MARIBOR, Jurčičeva ulica številka 4.

Poština plačana v gotovini Cena današnje številke 1 Din

# TABOR

**Posamezne številke:**  
Navadne Din 1—  
ob nedeljah Din 2—  
UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-  
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-  
stropje. Telefon intern. št. 274.  
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi  
ulici št. 4, priležna doma. Tele-  
fon št. 24. — SHS politični  
časnik št. 1137.  
Na naročila brez denarja se ne  
odira. — Rokopisi se ne vračajo.

Naslov:

Maribor, sreda 11. junija 1924.

Leto: V. — Številka: 132.

## Kralj in kraljica v Ptuj in Varaždinu.

Povsod veličasten sprejem in navdušene ovacije naroda.

Kraljevski par prisostvuje konjski dirki v Varaždinu. — Skozi celo mariborsko oblast ga spremlja veliki župan dr. Pirkmajer. — Povsod ob progi ljudstvo burno pozdravlja kraljevo dvojico.

Maribor, 9. junija.

Njiju Veličanstvi kralj in kraljica sta napravila danes, dne 8. junija, izlet v Varaždin ter si tam ogledala konjsko dirko. Prebivalstvo ju je vseskozi ob progi burno pozdravljalo in na postajah ob-  
sipavalo s cvetjem.

V Zidanem mostu je vstopil v dvorni vlak veliki župan mariborske oblasti, g. dr. Otmar Pirkmajer, da spremlja Njiju Veličanstvi na poti skozi mariborsko oblast.

Kralj se je zanimal za gospodarske prilike v severnem delu Slovenije ter si dal poročati o težnjah prebivalstva. Na postaji Ptuj je v lepem številu čakal na dvorni vlak »Sokol« z naraščajem, ki je kraljevskemu paru zaeno z drugim prebivalstvom priredil burne ovacije.

V Ormožu sta kralj in kraljica izstopila iz vlaka, da nadaljujeta pot z avtomobilom. Dasi ni bil prihod naznanjen, se je nabralo na kolodvoru mnogo naroda, ki je dal z radostnimi klici duška svoji ljubezni in vdanosti do vladarske rodbine in domovine. Mladina je bogato obdarila Njiju Veličanstvi s šopki in cvetjem. Na povratku iz Varaždina sta kralj in kraljica obiskala grad Trkoš-  
tjan ter nato nadaljevala pot z avtomobilom do Ptuja. Tukaj se je nabralo medtem nebroj občinstva iz mesta in okolice, ki je med dopoldnevnimi urami zvedelo, da namerja kraljevski par nadaljevati svojo pot od Ptuja dalje z dvornim vlakom.

Železničarji in Sokoli so med temi okra-  
sili kolodvor, deklice pa so okinčale dvorni voz s cvetjem in girlandami. Raz poslopja so meščani razobesili za-  
stave, okrasili okna ter delali v vsej na-  
glici na pripravih za kar najbolj prir-  
čen sprejem.

Ob 1/8. uri zvečer se je pripeljal dvorni avtomobil pred mestni magistrat ter so Sokoli z naraščajem, kakor tudi ptujski požarna bramba in športniki napravili špalir. Občinstvo pa je obkoli-  
lo avtomobil, da ni mogel nadaljevati poti, nakar sta kralj in kraljica izstopila.

## Sokolske slavnosti v Ljubljani.

Vzidanje temeljnih kamnov za največji sokolski dom v Jugoslaviji. — Manife-  
stacija naroda za sokolsko idejo.

Ljubljana, 9. junija.

Binkošne praznike je obhajala bela Ljubljana v znamenju sokolske proslave zmagovitega napora za zgradbo Sokol-  
skega doma na trgu Tabora. Kljub vse-  
mu naporu nasprotnikov sokolske ideje, kljub naravnost nesramnemu in nezasi-  
šanemu postopanju klerokomunistične gospode na ljubljanskem magistratu, ki je napela vse sile, da onemogoči in brez-  
uspeši napor in požrtvovalnost ljubljans-  
kega Sokola I., je bil v binkoštnih praz-  
nikih postavljen temelj prvega in naj-  
večjega Sokolskega doma v Jugoslaviji, v kulturnem središču Slovenije, ki je ob  
enem sedež osrednjega sokolskega vod-  
stva.

Skrita jeza, zavest in nevoščljivost je obhajala med prazniki vse sovražnike sokolskega Tabora, ko so videli strumne sokolske vrste, ki so prihitele iz vseh delov naše ujedinjene domovine, da se z nami vselej naše zmage in z nami odlo-  
čno manifestirajo ob temeljnih vzrastle

K sprejemu so se sestali poleg velike-  
ga župana mariborske oblasti zastopniki prebivalstva, civilnih in vojaških obla-  
sti, okrajnega zastopa in raznih društev. Častno je bila zastopana tudi ptujška du-  
hovščina z mestnim prostom na čelu. — Mlad Sokolič je z navdušenimi beseda-  
mi pozdravil Kraljico in ji podaril šopek. Kralja pa je istotako s prisrčnim nagovorom pozdravila deklica ter mu poklonila cvetje. Otroci so sipali cvetje, narod pa je navdušeno vsklikal vladar-  
ju in njegovi družici.

V izbranih besedah je pozdravil Kraljevo dvojico župan mesta Ptuj, sledili so še nadaljni nagovori; nakar si je kralj dal po velikemu županu predsta-  
viti navzoče zastopnike prebivalstva in se s posameznimi prav prisrčno razgo-  
varjal. Ves čas so se vrstili ginljivi pri-  
zori, polni navdušenja in iskrene prisr-  
čnosti.

Navzoče zastopnice slovenskegaženstva v Ptuj so bile predstavljene tudi Kraljici, ki je kazala prav prisrčno veselje nad navdušenim sprejemom.

Spremljan od vshičenih klicev prebi-  
valstva ter zvokov ptujске godbe se je kraljeva dvojica nato peljala okoli me-  
sta in potem na kolodvor, kjer se je isto-  
tako nabralo nebroj občinstva, da spre-  
mlja najvišja gosta do vlaka. Sledile so še dolgo navdušene ovacije, dokler vlak kmalu po 8. uri ni jel odhajati. Kralj in kraljica sta stala pri oknu ter še dolgo mahala vsklikajočemu občinstvu.

Vse prebivalstvo je ginjeno nad lju-  
beznivostjo kraljeve dvojice, ki je sti-  
skala odraslim in deci roke ter poljub-  
ljala in božala žareče obraze otročičkov.

VARAŽDIN, 9. junija. Včeraj je pri-  
spela preko Ptuja in Ormoža v Varaž-  
din kraljevska dvojica in bila tu od pre-  
bivalstva, zlasti tudi od kmečkega, z ve-  
likim navdušenjem sprejeta. Mesto je bilo v zastavih. Kraljevski avto so ob-  
suli s cvetjem. Kraljevska dvojica je prisostvovala konjski dirki, katere je priredil sportni klub Zrinjski. Zatemi je kralj obiskal še nekatere kraje v okoli-  
ci, potem pa se s kraljico vred povrnil preko Ptuja na Bled.

ponedeljek. Ob pol 7. uri je bila budni-  
ca, ki je zdramila vse, ki so se morda predolgo zabavali na zabavišču. Ob pol 8. uri je bil na kolodvoru sprejem go-  
stov, ki so prišli v obilnem številu, da se udeležijo proslave. Že pred 10. pro je ne-  
pregledna množica zagnila trg Tabor, kjer se je razvrstilo sokolstvo pred te-  
meljnimi zgradbami bodočega svojega doma. Slavnost je otvoril predsednik stavbenega odseka dr. Kandara s pri-  
mernim nagovorom. Za njim je povzel besedo starosta Sokola I., br. dr. Pestot-  
nik, ki je v krasnem govoru naslikal pomen današnjega dne. Kot predsednik finančnega odseka se je br. Turk zahva-  
lil vsem darovalcem, ki so pripomogli do tega, da danes lahko slavimo zmago svo-  
jega truda in napora in obenem zmago sokolske ideje. Nato je sledilo polaganje spominskih kamnov, ki so jih poklonile posamezne župe in sicer: beograjska ka-  
men iz Avale, zagrebska kamen iz Ste-  
kle gore, sarajevska kamen iz Lovčena, neodrešeni bratje kamen iz Nanosa. V imenu beograjske župe je pozdravil ljubljanske bratje br. Konjović, v imenu zagrebske pa je čestital k zmagi in uspe-  
hu br. Brozović. Posamezne govornike je občinstvo ponovno prekinjalo z ži-  
valnimi pritrditvami in frenetičnim ploskanjem. Ob zaključku so zapeli združeni pevski zbori pod vodstvom br. Juvanca »Moliteva«, nakar se je ob 1/2. uri razvila po mestu impozantna po-  
vorka.

Popoldanski spored je skazilo vreme. Ob 3. uri se je vtila ploha, ki je trajala skoraj do 6. ure. Kljub neugodnemu v-  
menju pa se je ob številni udeležbi sokol-  
stvu naklonjenega občinstva vršil javni nastop, ki je nad vse lepo uspel. Po te-  
lovadbi se je vršila ljudska slavnost in upamo, da je proslava dosegla istotoliko gnetni, kakor je bil moralni uspeh.

## Odkritje spominske plošče Davorinu Trstenjaku.

Velika udeležba naroda.

ORMOŽ, 10. junija. Ob krasnem vre-  
menu se je izvršilo včeraj na Krčevinah pri Ormožu odkritje spominske plošče književniku in velikemu borcu za na-  
rodno edinstvo Davorinu Trstenjaku, na njegovem rojstnem domu. Prišli so za-  
stopniki učiteljskega stanu iz Beogra-  
da, Sarajeva, Zagreba, Ljubljane, Va-  
raždina, Čakoveca, Maribora, Celja in drugih krajev, celo iz Prekmurja, Soko-  
li, razne druge organizacije ter nepriča-  
kovano veliko domačega kmečkega ljudstva, vsega skupaj gotovo nad 2000. Ormož, ki je prvi sprejemal znanje go-  
ste, je bil v zastavih. Goste so pozdravi-  
li na kolodvoru župan, starosta domačega Sokola in predsednik učiteljskega društva.

Ob 13. uri se je premikala dolga vrsta zastav na uro hoda oddaljene Krčevine, kjer je imel profesor Skarić iz Zagreba globoko premišljen in učinkovit slav-  
nostni govor. On je tudi odkril spomin-  
sko ploščo, delo umetnika Holoka, kažu-  
če slavljenca v umetniško izdelanem re-  
liefu.

Govorili so še podstarosta mariborske sokolske župe, učiteljica Kovacic iz Za-  
greba, in končno v imenu Trstenjakovega rodu pokojnikov sin, profesor v Sisku.

Nato se je razvila v lepem gaju po-  
leg doma velika ljudske slavnost ob pet-  
ju in godbi. Mladina je rajala kolo. — Dež je skušal malo nagajati, pa se ljud-  
stvo ni dalo ugnati. Slavnost je doku-  
mentirala moč ideje edinstva v malem kakor bi lahko bila moč cele države, ako bi se vsi ravnali po naukih pokojnika.

Tit. Knjižnica liceja Ljubljana

## Veliko zborovanje ministra Pribičevića v Beogradu.

Njegova neizprosna v obrambi politike narodnega in državnega edinstva.

BEOGRAD, 10. junija. Na binkoštno nedeljo se je vršilo v veliki kazinski dvorani zborovanje samostanih demo-  
kratov, katerega se je udeležilo nad 2000 ljudi. Minister prosvete Svetozar Pribi-  
čević je v obširnem govoru očrtal pro-  
gram samostojnih demokratov, pri če-  
mur je najprej posegel v zgodovinski razvoj in ustanovitev Jugoslovenske demokratske stranke, ki je bila ustanov-  
ljena z namenom, da oživi v našem uje-  
dinjenem narodu narodno in državno za-  
vest. Zasedujoč ta svoj cilj, je demo-  
kratska stranka skupno z radikalno stranko leta 1921 sprejela Vidovdanko ustavo, edino in najboljšo takrat možno rešitev ustavnega problema. Takoj po sprejetju te ustave so nastala med nji-  
mi (Pribičevićem) in Davidovićem neso-  
glasja glede nadaljne politike stranke. Vstop demokratske stranke v opozicijo-  
nalni blok je dovedel do očitega preloma z Davidovićem in odcepitev enega dela stranke, ki se je organiziral v samo-  
stojni demokratski stranki. Vse, kar je obljubljal opozicijski blok, so bile prazne besede. Dokaz temu je dejstvo, da opozicijski niso zmogli niti skupnega proglasa na narod. Kako naj bi potem te skupine skupno tvorile delazmožno in sposobno vladati? Med politiko nacional-  
no-državnega in politiko opozicijskega bloka je vsak sporazum nemogoč. — Trdno sem prepričan, je nadaljeval govornik, da bo zmagala državna in na-  
cionalna misel. Radičević so prišli v Beograd, ker so vse njihove intervenci-  
je v inozemstvu ostale brezuspešne in se jim je povsod očitalo brezdelnost doma. Sporazum z Italijo jim je oropal zadnje upo in nade. Mi ne propagiramo nasilne politike in nasilstva nismo nikoli odo-  
bravali, želimo in zahtevamo pa, da se spoštujejo in izvršujejo zakoni. Toda na-  
ši separatisti so vsajani gaženja zakonov. Če vlada postopa v smislu zakona, že kriče, da smo napram njim nasilni. Če bi vse stranke, ki so za državo, prekinile vezi s separatisti ter se izjavile za državno politiko, sem jaz prvi, ki bom za koncentracijo strank, ker bi to koristilo vsej državi. Toda koncentracija brez jasne in dolocene državne politike bi bila nesreča za narod in nevarnost za državo. Zato sem jaz odločen nasprotnik take koncentracije. Govorniki so zboro-  
valci čisto prekinjali z burnimi prikre-  
vanjem in mu prirejali po končanem govoru viharne ovacije.

## VESTI O REKONSTRUKCIJI VLADE.

BEOGRAD, 10. junija. Vesti o namer-  
avani rekonstrukciji vlade so oživele ra-  
dikalni klub, kjer se skoraj nepretrgoma vrše posvetovanja posameznih skupin. — Za vračanje rekonstrukcije se zlasti zanimajo ministri Uzunović, Kojić in Si-  
monović, ki bi v tem slučaju morali de-  
misijonirati. Poslanci oblegajo Pašića.

## BORZA.

CURIH, 10. junija. (Izv.) Predborza.  
Pariz 28.45, Beograd 6.85, London 24.49,  
Praga 16.60, Milan 24.65, Newyork 568.25,  
Dunaj 0.0080, Sofija 4.05, Bukarešta 2.45.  
ZAGREB, 10. junija. Pariz 425—430,  
Švica 1485.80—1485.90, London 384.10  
367.10, Dunaj 0.1179—0.1199, Praga 246.20  
—249.20, Milan 3645—36750, Newyork  
83.80—84.80.

## Politične vesti.

\* Oh, ta doslednost! »Napreje«, glasilo Bernotove frakcije slovenskih socialistov, prinaša v svoji številki od 8. t. m. hud napad na vse trgovce, ki so v zvezi z Orjuno, češ, »sodrugli« se morajo takih trgovin izogibati. Med drugimi imenuje v tem članku tudi trgovino R. Stermecki v Celju, na zadnji strani pa prinaša priporočilni oglas iste trgovine. Živela doslednost! Samo da nese!

\* Poslanske dijete. Kakor poročajo iz Beograda, je predsedstvo skupščine odločilo, da bodo za čas od 20. okt. prejeli mali dnevnice samo člani finančnega odbora, ki ni prekinil svojega dela in ki se bo na željo finančnega ministra sestel tudi te dni, da sklepa o odobrenju kreditov, ki so potrebni za neke nujne zadeve.

\* Zakaj je Radić šel v Moskvo? Po vsem, kar piše Radić zadnje čase v svojem »Slobodnem domu« o Rusiji, se da sklepati, da se bo Radić pogajal z ruskimi komunisti o vstopu v tretjo internacionalo. Nekateri listi vedo povedati, da bi imelo priti do združitve Radićevcev s komunisti.

\* Sestanek Male antante se vrši 7. in 8. avg. v Pragi. Program za konferenco je že sestavljen.

\* Dr. Wilfanov govor v italijanskem parlamentu. Dne 7. t. m. je imel slovenski poslanec dr. Wilfan v italijanski zbornici velik govor, ki je predlagal, naj vlada natančno poroča o vseh zakonodajnih ukrepih glede tujerodnih manjšin v novih pokrajinah, zlasti na šolskem polju in rabi njih jezika v javnih uradih in pred sodiščem. Povdarjal je važnost manjšinskega vprašanja tujerodnega prebivalstva. Nikdo ne more odreči narodnim manjšinam najelementarnejših pravic, da ohranijo svoj jezik in pleme. Ako Italija prizna te pravice, reši obenem zelo važno vprašanje meja. Naj se v zbornici odpravi razprava o postopanju z narodnimi manjšinami.

\* Millerand v boju z novo večino francoskega parlamenta. Predsednik francoske republike Millerand se je spustil v boj z novo večino francoskega parlamenta, ki zahteva njegov odstop. Tej zahtevi se on noče nkloniti. Ker pa nova večina v tem slučaju noče prevzeti sestave vlade, je Millerand poveril s sestavo vlade bivšega finančnega ministra Francois-Marsala, ki upa do danes sestaviti vlado. Večina francoskega parlamenta pa namerava za ta slučaj sestaviti posebno izredno kreditno komisijo, ki bi 1. jul. zaprla vladi vse kredite.

## Dr. Otmar Pirkmajer,

novi veliki župan v Mariboru.

Veliki župan g. dr. Otmar Pirkmajer je preteklo soboto nastopil svojo novo službo. Zdi se nam umestno, da pri tej priliki sporočimo nekatere podrobnosti iz življenja našega novega velikega župana. G. dr. Pirkmajer se je rodil 25. avgusta 1888 v Framu pri Mariboru in je sin tamošnjega bivšega nadučitelja Franca Pirkmajerja. V svojem rojstnem kraju je obiskal ljudsko šolo, nakar je prišel v Celju svoje gimnazijske študije. V Celju pa je ostal samo 2 leti, ostalih 6 razredov je dokončal v Mariboru, kjer je leta 1907 položil zrelostni izpit. Pravo je študiral na Dunaju in v Gradcu in je januarja 1912 promoviral za doktorja prava in državoslovnih znanosti. Kmalu nato je postal konceptni praktikant pri Majerskem državnem namestništvu v Gradcu, kjer je deloval do pričetka leta 1913. Nekaj časa (do novembra 1914) je bil pridelen okrajnemu glavarstvu v Slovenjgradcu, nakar so ga premestili k okrajnemu glavarstvu v Ptuj. Med vojno je z veliko vneto vodil gospodarski urad omenjenega glavarstva. Po prenehanju je prevzel vodstvo okrajnega glavarstva v Ptuj in je izvrševal to funkcijo do svojega imenovanja za velikega župana.

Februarja 1923 se je podal g. dr. Pirkmajer po nalogu notranjega ministrstva v Nemčijo, da prouči tamošnje upravno-tehnične ustanove. Bival je dalje časa v Monakovem, kjer je bil pridelen bavarskemu ministrstvu in se je na ta način seznanil z bavarskimi upravnimi ustanovami. Prusko upravno tehniko je spoznal v Berlinu, kjer je obiskoval tudi 6-

tedenski kurz tamošnje politične visoke šole.

V upravnih krogih si je pridobil novi veliki župan mnogo ugleda, posebno kot sotrudnik beogradskega strokovnega lista »Policija«, kjer je priobčil celo vrsto člankov o ustavi in o novih smernicah naše uprave.

Pa tudi v drugih časopisih je obravnaval različna vprašanja na polju gospodarstva in upravne tehnike.

POZOR!

### ZA REKLAMACIJE JE ZADNJI ČAS!

Za mariborsko oblast (izvzemši sreze Ljutomer in Celje) so razpisane občinske volitve za 10. avg. Zadnji čas za reklamacije je do 15. junija! Navodila glede reklamacij smo že objavili! Kdor hoče zakon o volilnih imenikih in zakon o obč. volitvah, naj se nemudoma javi pri nas osebno ali pismeno. Ne zamudite nikjer reklamacijskih rokov!

Oblastno tajništvo JDS v Mariboru, Cankarjeva ulica 1.

## Dnevna kronika.

— Zaroka. Zaročila sta se dne 8. t. m. g. Ivo Molan, uslužbenec drž. železnice in gđ. Marica Jerončič, učiteljica v Limbušu, hčerka narodne tržaške rodbine. Obilo sreče!

— Konferenca novinarskih agencij. Te dni se vrši v Bernu svetovna konferenca novinarskih agencij. Cilj konference je mednarodni dogovor o poročevalski službi in o posluževanju radiotelegrafije in telefonije. Naš »presbire« zastopa direktor oddelka za tisk, g. Miloš Jovanović. Kako »dobro« funkcionira naša poročevalska služba, dokazuje dejstvo, da danes, tretji dan konference, katere se udeležuje vrhovni šef našega presbiroja, o poteku konference nimamo še nobenega poročila.

— Razpisana mesta sanitetnih referentov. Pri središčih poglavarstvih v Gornjem gradu, Smarju, Dol. Lendavi, Laškem, Brezicah in Slov. Gradcu so razpisana mesta sanitetnih referentov. Prošnje je do 1. jul. t. l. vložiti pri pristojnem velikem županu.

— V krasnem kraju na deželi v mariborski oblasti je razpisano nadučiteljsko mesto. Mlad učitelj bi imel tam lepo polje za delo na kulturnem polju (pevski zbor itd.). Kdor izmed gg. učiteljev bi se zanimal, naj se obrne na naše uredništvo pod »Napredek«.

— Redni letni občni zbor »Podpornega društva slepih« v Ljubljani se vrši dne 15. junija 1924 v Plavčevi dvorani Narodna I. levo. Na dnevnem redu so poleg navadnega sporeda tudi volitve novega odbora. Kar najvljudneje so vabljene vsi redni in podporni člani imenovanega društva.

— Manifestacija Narodne odbrane v Skoplju. Osrednji odbor Narodne odbrane s sodelovanjem Mestnega odbora Narodne odbrane za mesto Beograd deluje že mnogo časa za akcijo Narodne odbrane v Južni Srbiji. Predpriprava tej akciji bo velika nacionalna manifestacija v Skoplju za 15. jun. t. l., kateri bodo prisostvovali člani beogradske Narodne odbrane v velikem številu. Da bi dobila ta manifestacija splošen naroden značaj, bi bilo želeli, da so tudi naši kraji primerno zastopani. Posetniki morajo gledati na to, da potujejo tako, da bodo v Beogradu do 13. junija opoldne in da z beograjskimi člani obenem potujejo zvečer dne 13. junija z brzovlakom v Skoplje ob 23. uri. Udeleženci imajo pravico do raznih ugodnosti, radi česa je treba takoj obvestiti, kdo bo posetil in potoval na manifestacijo v Skoplje, tako da mu odbor lahko pravočasno pošlje izkaznico za potovanje. Ostale stroške nosijo seveda člani sami. Stanovanja se bodo rezervirala v Skoplju. Posetniki iz Maribora in okolice naj se prijavijo pri poverjeniku osrednjega odbora Narodne odbrane v Mariboru, g. Gjuri Džamonji, Čopova ulica, ki daje tudi vsa podrobna pojasnila.

— Umor sina radićevskega poslanca. V Bošnjaku je bil iz zasede umorjen Ilija Babogredac, sin radićevskega po-

slanca Mate Babogredca. Radićevski listi so napravili iz tega zločina politično afero. V kratkem času pa so žandarji rešili zagonetke in odkrili ubijalca, nekega Josipa Biliča, 17-letnega mladeniča iz Bošnjaka. Ta je priznal, da je ubil Babogredca iz ljubosumnosti. Ljubil je namreč isto deklico, katero je ljubil tudi umorjeni, vsled tega sta se oba ljuto sovražila. Iskal je celo leto priliko, da ga ubije in je te dni izvršil sojo namero.

— Vsa zborovanja in manifestacije, ki so bile napovedane v zvezi s trboveljskimi dogodki, je vlada prepovedala.

— Konec nemške posilil-gimnazije v Ljubljani. Minister prosvete je odredil, da se ne otvorijo več razredi nemške gimnazije v Ljubljani, ker je bilo v vsakem razredu le po 3—7 učencev.

— Naše zastopstvo na praški avijatični razstavi. Na praško razstavo so bili kot zastopniki naše države delegirani kapetan Tomič, kapetan Navratil in kapet. Filipovič. Odleteli so iz Novoga Sada na aeroplanih »Potez« in »R. Brege 19«. Do državne meje jih je spremljala eskadra. Polet čez Madžarsko je trajal dve uri. V Bratislavi, kjer so prekinili potovanje, so bili navdušeno sprejeti. Meščanstvo je privedlo našim letalcem banket, katerega se je udeležil tudi general Hlapce in francoski polkovnik Pižon. Svečan sprejem so priredili našim zastopnikom tudi v Pragi.

— Veliko tihotapstvo v Beogradu. Beogradska policija na Savi je v minulem tednu napravila dober plen. Odkrila je veliko tihotapstvo, ki se je že dalje časa razvijalo pod okriljem »Angleško-jugoslovenske dd.« Družba, koje »jugoslovenski« del tvorijo izključno madžarski čifuti, se je bavilo s prodajo plavega kamna na veliko. Izredno nizke cene so že dolgo vzbujale sumnjo, da ni vse v redu. Sedaj pa se je dognalo, da je družba tihotapila blago iz Madžarske, odkoder je uvoz tega blaga sploh prepovedan. Zadržana pošiljatev, ki je bila zaplenjena, je obsegala 22—24 vagonov blaga. Država je bila po dosedanjih ugotovitvah oškodovana za nad 3 milijone dinarjev.

— Štrajk na državnem posestvu Belje. Uprava Belje je sprejela za dobo tzv. sezonskega dela večje število delavcev iz Srbije, ki so prišli te dni iz Beograda. Delavci so prišli, ali zanje niso bila pripravljena stanovanja, tako, da so morali stanovati s svojimi družinami po raznih kozolcih in skednjah. Vsled tega je izbruhnil med njimi štrajk. Direkcija se pogaja, toda brez uspeha, ker stojijo delavci na stališču, da so prevarjeni. Mnogo jih je že odpotovalo domov.

— »Anarhisti« v Vojvodini. Nekoliko uglednih in bogatih meščanov v Senti je dobilo te dni anonimna pisma, na katerih je bil pritisnjen »žig anarhistov«. V teh pismih zahtevajo od dotičnih oseb, da takoj izplačajo 10.000 dinarjev, ker bodo v nasprotnem slučaju poginile od roke »anarhističnega udruženja«. Policija je uveljavila preiskavo, da zasledi »anarhiste«, katerim je denar tako potreben.

— Poneverba pri subotiskem sodišču. Po naredbi državnega pravdnika je prišla policija kancelskega šefa okrožnega sodišča, ki je poneveril 150.000 dinarjev, ki so bili položeni kot sodni depozit. Ugotovljeno je, da je že dalje časa kradel iz blagajne sodišča.

— Neobičajna smrt. V petek dne 6. t. m. okrog pol 10. ure zvečer je divjal v Beogradu silen vihar. V Dubrovački ulici št. 27 se je podrl prednji zid in prednji del strehe hiše, ki je last ravnatelja Centralne kreditne banke, Nikole Cimič. Pri tej priliki so se pretrgale tudi električne žice. V hiši je nastala panika, prebivalci so se razlegli na vse strani. Anka Pantelič, sedemdesetletna vdova, je pri tem zadela z ного ob električno žico in bila na mestu mrtva.

— Novi člani poljske akademije znanosti v Lvovu. Na izredni seji Lvovske akademije znanosti so bili imenovani aktivnim članom med drugimi odličnimi inozemskimi učenjaki tudi sledeči: dr. Vladimir Mažuranič, predsednik zagrebške akademije znanosti, dr. K. Kadlec, profesor Karlove univerze v Pragi in dr. Stefan Bobčev, profesor na univerzi v Sofiji.

— Jekaterinburg v plamenih. Glasom najnovejših poročil je Jekaterinburg v plamenih. Že pred tedni smo poročali, da gore velikanski gozdni kompleksi v okolici tega mesta. Kljub naporu oblastev

in prebivalstva požara ni bilo mogoče zadušiti. Sedaj je dosegel mesto samo. Nad 300 hiš v predmestju je že pogorelo in požar se vedno bolj bliža sredini mesta. Prebivalstvo je obupano, ker ni izgleda na rešitev iz krog in krog od ognja obdanega mesta.

— Nenavadno razstavo so pred par dnevi otvorili v Parizu. Neko tamošnje žensko društvo je priredilo razstavo otroških lutk, ki so zastopane na razstavi v 2500 različnih eksemplarih. Za razstavo vlada med Parižani veliko zanimanje. Dobiček razstave je namenjen v dobrodelne svrhe.

## Dopisi.

Pragersko. Ker reklamacijski rok za občinske volitve že poteka, je dolžnost, vsakega našega somišljenika, da nujno pogleda, je li vpisan v volilni imenik ali ne. Prepis volilnega imenika za občinske volitve in v narodno, oblastno in srezko skupščino volišča Sp. Polskava se nahaja pri g. Janku Fabiču, učitelju na Pragerskem, kjer si ga lahko vsak somišljenik ogleda. Pripomnimo, da je volilni imenik jako pomanjkljiv in se naj vsakdo požuri, da ne bo šel nazadnje z dolgim nosom z volišča. Reklamacijska doba je samo še do 15. t. m. — Krajevna org. JDS, Pragersko.

## Celjske vesti.

Dve javni produkciji gošencev šole Glasbene Matice se vršita dne 11. in 12. t. m. vsakokrat ob 7. uri zvečer v mestnem gledališču.

Nemškutarska kandidata lista v okoliški občini je sijajen primer nemškutarske razdrapanosti. 22 kandidatov je dozdaj že preklicalo podpise, namesto 9 so dobili nove podpisnike, seveda same pristne Nemce (Uлага, Belak, Lebič, Sluga, Zupanc, Girček, Mikolič, Planinšek), 13 mest pa zija sedaj praznih. Čuje se pa, da odstopijo še nekateri.

## Narodno gledališče.

Abonentom. Zadnji obrok za vplačevanje abonmana je že davno potekel. Zato prosi gled. uprava, da vsi, ki še niso poravnali tozadavnega vplačila, to nemudoma store, posebno še, ker se nahaja naše gledališče v zelo opasni finančni krizi in mora koncem sezone poravnati še mnogo nujnih računov.

Abonma za sezono 1924-25 po objavljenih pogojih velja le za one, ki se priglasijo najdalje do 15. t. m. Za kasnejše priglasnike bodo pogoji manj ugodni, oziroma abonma dražji. Torej je v interesu vsakogar, da se prijavi najdalje do gori imenovanega termina.

## Sokolstvo.

o Telovadba starejših članov se vrši vsako sredo in petek od pol 9. do pol 10. ure zvečer v gimnazijski telovadnici. — Pozivlja se na točno prihajanje k vajam.

o Razvitje naraščalskega prapora Sokolskega društva v Dobu pri Hrastniku je v nedeljo 15. junija t. l.

o IV. izlet Savinskega sokolskega okrožja v Zalcu se vrši 22. jun. t. l. Obenem praznuje ta dan žalski Sokol 20-letnico obstoja.

## Orjuna.

Orjuna Studenec-Maribor. Članstvo se naznaja, da posluje tajništvo odlej vsak ponedeljek in vsako sredo in soboto od 19. ure naprej v Narodnem domu. Tam se dobe od tajnika vsa potrebna pojasnila, se sprejema priglasila in dr. ne pa v času, ko je tajnik zaposlen v priv. službi tekom dneva. Zdravo!

Ekonomski Orjuna. Dospeli so prospekti in subskripcijski listi in se dobe istotako v tajništvu, kjer se obenem sprejema in odpošilja tudi denar. Nacionalisti, podpirajte lastno osrednjo gospodarsko zadrugo! Kdor podpiše delež, ne podpre le naše organizacije, ampak absolutno varno in plodonosno naloži svoj denar. Zdravo!

# Mariborske vesti.

Maribor, 10. junija 1924.

## VSEM ČLANOM GOSPODARSKIH IN POLITIČ. DRUŠTEV V MARIBORU.

Volilni imeniki za občinske, srezke, oblastne in skupščinske volitve za mesto Maribor so razpoloženi v tajništvu, Cankarjeva ulica 1. Pozivamo vse člane, da zanesljivo pregledajo imenike, če so vpisani, ker je ugotovljeno, da so izpuščeni mnogi, ki so že doslej imeli volilno pravico in so bili v prejšnjem volilnem imeniku vpisani. Zlasti pa pozivamo vse, ki so se v zadnjih dveh letih priselili v Maribor, da se prijavijo tajništvu v svojo vpisno.

—□—

m Imenovanje. Za zdravnika v splošni bolnici v Mariboru je imenovan dr. Božidar Lavrič.

m DRUŽABNI VEČER priredi Gospodarsko in politično društvo za I. in IV. okraj v sredo, dne 18. junija ob 20. uri v gostilniških prostorih Narodnega doma (v slučaju lepega vremena na vrtu). Na sporedu je med drugim godba, petje in ples. Vsi somišljeniki in prijatelji se vabijo k obilni udeležbi.

m Resnica, hčerka božja, je pobožnemu »Slovenec« tuja stvar. V binkoštni številki servira bajko o gonji Pribečevih demokratov proti bivšemu uredniku »Mhg. Zag.« g. Golobu. Resnica je seveda samo ta, da se g. Golob ni hotel ukloniti zahtevi mestne Orjune v Mariboru, da bi prekladal neko poročilo v Trbovljah in raje sam izstopil iz uradništva. Da niso tu demokrati igrali nobene vloge, bo razumel vsak, ki ve, da so na vodilnih mestih mariborske Orjune gospodje, ki so demokratom vse prej kot prijazni. »Slovenec« si naj svojo bajko o divji gonji demokratov proti g. Golobu vtakne za klobuk.

m Naravno! Ko je svoj čas »Straž« zagnala divjo gonjo proti Orjuni, je šla v denar. V vsaki trafiki so se trgali za njo, povsod si slišal vprašanja: »Habis noch a »Straž«?« Vse, kar nemškutar-skega in Slovence sovražnega v Mariboru leže in grede, je z veseljem in naslodo kupovalo »Straž«, ki je tako čudovito lepo in po okusu nemških zagrizencev psovala rodne brate Slovence. — Tudi »Slovenec« se v svoji binkoštni številki baha v dopisu iz Maribora, kako vse sega po njem. Naravno! Saj piše kakor iz srea vsem mariborskim nemškim zagrizencem. Vsakega količkaj pismenega nemškutarja vidiš danes na ulici s »Slovencem« v roki in s satanskim nasmehom na obrazu ob satanski pisavi »Slovenec«. Če »Slovenec« misli, da ti nemškutarji tvorijo našo politično javnost in da bodo zaradi »Slovenčevih« poročil v Trbovljah vsi ti ljudje volili klerikalno, se seveda prokleto moti. Nemškutar ostane nemškutar. Le veselji ga »Slovenčev« psovanje na Slovence.

m Koprive v mestnem parku se zelo bujno razvijajo. Človek dobi utis, da hoče Olepševalno društvo z njimi nadomestiti podute in potrgane žične ograje. To bi o današnji draginji niti ne bilo tako nepriljubljivo, odločno pa moramo grajati to, da se dopušča, da koprive uničujejo cvetlične nasade. V mestnem parku bi bilo dovolj dela, s katerim bi bil g. župan lahko zaposlil precejšnji del brezposelnih, mesto da je dal obsekavati drevored.

m Odiranje izletnikov. Več izletnikov se nam pritožuje, da jih okoliški gostilničarji, zlasti izven običajnih izletnih krajev mariborske okolice nesramno odirajo. Tako je n. pr. nekdo plačal v D. M. v Pušavi pri Koresu za porcijo sira in salama 100 K, kar je brez dvoma malo preveč. S takim postopanjem se samo odganja izletnike in škoduje samemu sebi, mesto da bi s solidnimi cenami skušali privabiti kar največ izletnikov in dvigniti tujski promet. Izletnikom pa priporočamo, da take slučaje prijavijo oblasti.

m Glasbena Matica. Ženski zbor ima danes večer, tj. v torek od pol 8. do 8. ure pevsko vajo. Radi koncerta v Rog. Slatin se nujno prosijo vse pevke in pevci, da točno posebajo pevske vaje.

m Javna telovadba dveh šolskih zavodov. V nedeljo 15. tm. priredita nižja drž. realka in deška meščanska šola v Ljudskem vrtu ob pol 16. uri javno telovadbo. Telovadni nastop je prvi te vrste v Mariboru. Na sporedu so zelo zanimive telovadne točke. Dan popri, v soboto ob 17. uri se vrši na istem prostoru lahkoatletična tekma med obema zavodoma. Prijatelji mladine in telovadbe, prihitite pogledat. Vstopnice se dobijo v predprodaji v trgovini Zlate Brišnik.

m Nove kavarne v Mariboru. Maribor je dobil zopet dve novi, ali bolje rečeno obnovljeni kavarni. Dosedanjo kavarno Žigart, je dala lastnica popolnoma preurediti in renovirati ter jo je prekrstila v kavarno »Bristol«. Čemu si je izbrala ravno to, tuje zvenče ime, ne vemo. — Bivša kavarna »Beograd« na Aleksandrovi cesti oziroma svojetasno kavarno »Tegetthof« bo nadomestovala novo obnovo kavnara »Evropa« na vogalu Aleksandrove ceste in Kolodvorske ul. Kavarna je popolnoma nova in moderno urejena in bo zlasti potnikom, ki potujejo skozi naše mesto, vsled svoje neposredne bližine kolodvoru dobrodošla. Zleti bi bilo, da bi bila otvorena tudi v jutranjih urah pred odhodom jutranjih vlakov.

m Umik srbske vojske 1. 1915 čez Alhanijo je naslov predavanja, ki ga priredi Sok. društvo v Mariboru dne 14. tm. z začetkom ob 20. uri zvečer v mali dvorani Nar. doma. Predava g. podpuč. Dušan Petković, ki se je umika tudi sam udeležil. — Ker je predmet predavanja obče zanimiv, ni vabljen le Sokolstvo, nego tudi prijatelji Sokolstva, ki se zanimajo za stvar, da se predavanja udeležijo v čim večjem številu. — Načelnik kult. prosv. odseka.

m Tedenški izkaz o nalezljivih boleznih v mestnem okolišu mariborskem od 1. do 7. junija: difterija: ostal 1, ozdravljen 1; trebušni tifus: ostal 1, ozdravljen 1; gripa: ostal 1, ozdravljen 1; trachoma: ostal 1, ozdravljen 1.

m Sekcija Maribor jugoslovenskega veterinarskega združenja priredi dne 12. tm. ob 18. uri v mariborski kolodvorski restavraciji (bela soba) predavanje. Predava veterinar Baš: nova izkustva s rothetapije pri rdečici in kuci svinj.

m Tujci v Mariboru. Včeraj je bilo v tukajšnjih hotelih in prenočiščih na novo prijavljenih 41 tujcev in sicer: Meran 21, Zamorec 6, Pri grozdu 4, Zlati konj 4, Halbwild 2, Črni orol 1, Domovina 1, Pri jelenju 1, gostilna Lešnik 1.

m Policijske prijave. Dne 7. tm. je bilo oddanih pri policiji 14, dne 8. tm. 14 in dne 9. tm. 13 prijav. V ostalem so prazniki potekali precej mirno. Meščani so trumoma šli na izlete na deželo. Čujemo, da je bilo pri Sv. Arohu na binkoštni dan nad 4000 izletnikov.

m Vlom in tatvina. Na binkošti ob 1/20. uri zvečer je prijavil Jakob Gorjup iz Sodne ulice 26 policiji, da je bilo isti dan med 14. in 19. uro, ko je bila rod-bina z doma, vlomljena v stanovanje ter odnešenih več stvari.

m Aretiran roparski napadalec. Danes 10. tm. je mariborska policija izsledila in aretirala posestnika Šikerja, ki je kakor smo poročali dne 3. tm. med St. Ožbaltom in Sv. Lovrencem v Dravski dolini spremljal in potem napadel ter oropal lesnega trgovca Košaka. Šiker je bil po zaslišanju oddan v sodne zapore.

m Jazz Band — originalna ameri-kanska godba in petje; izvaja družba zamorcev »Wellmont« od 1. junija v klub baru. Poleg tega plesna zvezde Clare Burghard, Ice Teje in Mari Clar. 771

## Kultura in umetnost

x Branko Ve Poljanski: Panika pod suncem. Zenit 6. Jugoslovenski zenitist Branko Ve Poljanski je izdal 20 strani obsegajoči zvezek svojih pesniških proizvodov. Je mož skrajnosti in kaže vse osobine svoje k ekstremni nagnjene pameti in čustvenosti. V epistoli na omotu pravi, da je njegova prva beseda po rojstvu bila — aja! — negacija. In še sedaj se mu zdi, da je negacija višek vake modrosti. Edin pozitivum na tem svetu je zenitizem. Zenitizem pa žari iz redkih, izvoljenih možganov, kakor so na pr. njegovi. Tako pravi o sebi, da mu je žal, da se je kot tako duhovit človek rodil v srbskem jeziku, vendar pa kljub te-

mu prinaša luči v mrak naše kulturne bede in sramote. Pravi, da bodo take »idijotske« reči kot so Homerjeva, Shakespearjeva in druga dela minila, njegovo pa bo ostalo... Ugovarjate? Jugoslovenki zenitist je pripravljen z odgovorom: »Kar je bogu jasno, ni jasno biku!« — Predgovor mu je napisal Ljubomir Mičič, kjer h koncu tolažil sebe in avtorja. V »Alarmu« pravi Branko Ve Poljanski: »Ko se od vas digne protiv zenitista, znamo: ili laže ili je idiot. Dole šminka i puder! Živela invazija Balkanaca! Živela zenistična buna! Živelo zenitistički alarm!« Sprizo tega o pesmih — nihil nisi bene! — Z brošurico bi se sploh ne pečali, če ne bi vedeli, da tu in tam koga zanimajo psihološki dokumenti našega časa. In taka knjiga je eden izmed njih.

x Meja. Primali smo broj 10. poljoprivredno-industrijsko-trgov. lista »Meja« sa sljedećim sadržajem: A. Hribar: Komitski vojvoda Trpko M. Jovanović. — Stanko Ožanić: Razmatranje o obnovi vinograda. Dalmaciji uvijek jednako. — Stojan Petrović: O odabiranju (selekciji) i stočarstvu. — Ilija Bošnjak: Težak hemija. — A. Hribar: Agrarna reforma: Rusija prije revolucije. — Biljeske. — Razne vijesti. — Književnost.

x Jugoslovenski muzičar. Št. 6. od 1. jun. 11. Objavlja organizacijski pregled, kulturni pregled, spominski spis ob sedemdesletnici rojstva slavnega češkega muzika Leoša Janačka itd. Časopis izhaja kot glasilo »Saveza muzičara v kraljevini SHS« v Zagrebu, Vojnička ul. 13. II.

## Gospodarstvo.

Kaj je treba storiti, ako toča pobije hmelj?

Došlo mi je pismo iz Dravske doline, v katerem mi javlja hmeljar, da mu je dne 2. tm. toča skoro uničila vse hmeljišče. Prosi me, naj mu svetujem, kaj mu je storiti. Odgovoril sem mu tako-le: Ne obupavajte! Juhe ne jemo tako vroče, kakor se skuha! Hmelj je kopri-va, ki le malokdaj »pozebe«. Svetujem Vam:

1. da pomagata hmelju takej ali s šilskim solitrom, ali z žveplenokislim amonijakom, ali z apnovim dušikom in sicer vsaki rastlini po 5—10 dkgr;
2. da rahljate zemljo, obsipavate rastlino prav visoko in prav pridno in skrbno uničujete plevel;
3. da prav skrbno negujete in v drogu privezujete najvišji in najkrepkejši poganek, katerega bo okleščen hmelj nanovo pogнал; spodnji poganjki se naj na primernem mestu prikrajšajo v korist najkrepkejšemu;
4. sreča v nesreči je, da sedaj še hmelj ni doraščen in ima še toliko moči, da bo de svojo rast nadaljeval in tudi nekaj malega obrodil.

Zalec, 8. junija 1924.

Anton Patušek.

—□—

g Konstituiranje borznega sveta Ljubljanske borze. Borzni svet Ljubljanske borze za blago in vrednote je imel v soboto redno sejo, v kateri se je izvršilo konstituiranje borznega sveta. V upravni odbor so izvoljeni poleg predsednika g. D. Hribarja ter podpredsednikov gg. Iv. Kneza in A. Praprotnika sledeči borzni svetniki: gg. dr. Fran Černe, Jean Pol-lak, Janko Jovan in dr. Fran Windischer. Za organ borze se je določil na predlog g. dr. Frana Windischerja »Trgovski list« v Ljubljani.

g Statistika avtonomnih doklad. Finančna delegacija objavi v št. 50 Uradnega lista z dne 5. tm. dodatek k statistiki avtonomnih doklad, iz katerega so razvidni zneski, ki o bili za posamezne avtonomne zastope za leto 1922 in 1923 predpisani na dokladah, dočim so bili v prvotni statistiki izkazani samo odstotki. Obe objavi skupaj nudita torej popolno sliko statistike avtonomnih doklad. V celi Sloveniji je znašala odmerna podstava doklad (državni davek) za leto 1922 8.495.838 D, za leto 1923 11.073.283 D, celokupna svota predpisanih doklad pa za l. 1922 18.335.807 D, za leto 1923 32.081.421 D.

g Odmera davka na poslovni promet za l. 1923. Davčno okr. oblastvo v Mariboru javlja: V smislu člena 158. fin. zakona za 1922-23 (št. 324 U. l.) se objavlja,

da je odmera davka na poslovni promet za leto 1923 po členu 10. zakona z dne 31. jan. 1922 št. 46 U. l. izvzemši mesta Maribor dovršena. 15-dnevni rok za vpogled v odmerni izkaz se določa za čas od 16. do včetega 26. junija 1924. Davčni zavezanci lahko vpogledajo v ta izkaz pri pristojnih davčnih uradih, pri davčnem okr. glavarstvu v Mariboru soba št. 1 ali pa pri občinskem uradu, v čigar okolišju je davku zavezano podjetje. Vpogled je dovoljen izključno le davčnim zavezancem in njihovim izkazanim pooblaščen-cem. Davkoplačevalci, ki so zavezani voditi knjigo opravljenega prometa odnosno kojih promet je presegal leta 1922 360.000 D, se obvestijo o morebitnem naknadnem predpisu davka s posebnimi plačilnimi nalogi. Predpis davka onih davčnih zavezancev, ki v 15. dneih po preteku roka za vpogled odmere, torej do včetega 15. VII. 1924 ne vložijo pritožbe pri davčnem oblstvu, postane pravno-veljaven. Pripomni se, da imajo v smislu člena 10 nav. zakona pravico pritožbe le oni davčni zavezanci, ki so pravočasno vložili prijavo o opravljenem prometu, kar je v odmernem izkazu (zadnji raz-predelek) posebej označeno.

## Izpred sodišča.

1000-dinarski bankovec.

Dne 14. aprila je šel Alojz Drvarič natakati vino k Matjažu Kuplen v Biko-šu, okraj Lendava. Svojo suknjo, v ka-terej je imel bankovec po 1000 D in dva bankovca po 10 Din., je pustil v kuhinji, kjer sta ostali le teta Drvaričeva Vik-torija Kuplen in dninarica Ana Kuplen, ki pomagata v hiši. Ko je bilo vino na-točeno in je hotel šel Drvarič plačati, je opazil, da mu je izginil bankovec po 1000 Din. Ženski nista hoteli ničesar vedeti o denarju in je le Ana Kuplen opomnila, da bo brez dvoma dobil denar nazaj, prej ko bo mesece dol. Dne 27. aprila je res našla Viktorija Kuplen za tablico hišne številke bankovec po 1000 Din. in ga vrnila okradenemu Ana Krplen, ki je bila osumljena tatvine 1000 Din. ban-kovca in ki je radi tatvine že dvakrat predkaznovana, je bila pred okrožnim sodiščem navzlic tajenju obsojena radi hudodelstva tatvine na 1 mesec težke ječe.

»Verdamnte Čičen...«

Dne 12. marca so bili popoldne na Tr-žaški cesti v Mariboru aretirani znani razgrajati bratje Karol, Ferdinand in Anton Pisk iz Pobrežja. Med aretacijo bratov Pisk, ki so se stražnikom zoper-stavljali, je 44letni ključavničar Karl Dominko v Mariboru žalil navzoče straž-nik Franjo Tinta, Andreja Gradna in Iv. Kračerja z besedami: »Verdamnte Čičen, die sind hergekommen, um unse-re Leute zu arretieren und misshandeln.« Dominko, ki se zagovarja, da je bil vsled zavžite pijske razburjen, je bil obsojen radi pregreška po § 104 srb. k. z. na 1 teden zapore.

Razburjal se je nad orožnikom.

Dne 11. aprila je kontroliral orožnik Franc Covnik sejmarije v Slovenski Bi-strici, če imajo pravilno označene cene na svojem blagu. Pri tem je prišel tudi do stojnice čevljarja Krojsa iz Maribo-ra, ki ni imel po predpisu označenih cen na čevljih. Ko mu je orožnik svetloval, kako mora to storiti, se je začel vmeša-vati sin karanega, 23letni čevljarški po-močnik Ernest Krojsa — ter kričal nad o-rožnikom, da je to samo sekatura, da dobro ve, od kod to sekiranje pride, namreč od slovenjebistriških čevljarjev in še pristavil, da je način postopanja pristranski. Krojs prizna, da se je raz-buril, ko je orožnik karal njegovega očeta, ni pa žalil orožnika. Okrožno sodišče ga je obsodilo radi pregreška po § 104. srb. k. z. na 200 Din. denarne kazni.

Krvoskrumstvo.

56letni viničar Franc Weisbacher v Velikem Oklju, okraj Ptuj, je bil v tajni razpravi pred okrožnim sodiščem obsojen radi hudodelstva krvoskrumstva in napeljevanja k nečistovanju na 1 leto težke ječe, dočim je bila njegova 17letna hči Margareta Weisbacher, ki je bila ob-tožena radi hudodelstva krvoskrumstva, oproščena.

**Popravljalca za pisalne stroje pride na klic telefona 100! ANT. RUD. LEGAT, Maribor, Slovenska ulica 7.**

## Porotno sodišče.

Maribor, 10. junija 1924.

Danes je bilo pri mariborskem okrožnem sodišču odprto porotno zasedanje, ki bo trajalo bržkone 14 dni. V razpravo pride poleg nekaterih zastarelih slučajev, od prejšnjih porotnih zasedanj tudi par težkih novih slučajev. Za danes so razpisani trije slučajji. Kot prva se je zagovarjala radi

### detomora

Elizabeta Medved, 18-letna posestniška hči v Dobrenju. Imela je razmerje z domačim hlapcem, ki ni ostalo tudi brez posledice. Stariši radi tega niso grdo ravnali z njo in ji tudi niso preveč očitali njene lahkomisljenosti. Ste strani je bila torej lahko precej mirna in se ji ni bilo treba bati, da bi z njo in z njenimi otrokom grdo ravnali. Toda strah pred hudimi jeziki vaških terciarjev je privedel mlado dekle do tega, da je izvršila eden najhujših zločinov — detomora. V noči od 13. na 14. februarja je dobila porodno bolečino in je krog 2. ure zjutraj porodila dete ženskega spola. O porodu ni obvestila nikogar, niti svoje sestre, ki je spala poleg nje v isti postelji. Takoj po porodu je otroka krstila, zmolila zanj očenaš, potem pa ga s pestjo parkrat udarila po glavi, da je umrl. Mrtvega otroka je zavila v cunje in ga skrila v stiskalnici. Zjutraj je vstala kot po navadi in opravljala dnevne posle. Še le po krvnih sledovih so domačini začeli sumiti in jo stavihi na odgovor. Po daljšem tajanju je priznala, da je porodila, toda otrok je bil mrtev. Oče je šel naročat pogreb. Na podlagi raznih govoric so zaznali za stvar tudi orožniki, katerim je obtoženka po daljšem tajanju priznala zločin. Obtoženka se izgovarja, da je bila v času, ko je izvršila dejanje, vsa zmešana in ni vedela, kaj dela. Porotniki so potrdili glavno vprašanje, da je bila obsojena na 3 leta težke ječe.

### Mlad pohotnež.

Drugi je sedel na zatožni klopi 18 letni hlapec Lovrenč Kukovec iz Zg. Zrjavce, ki je obtožen, da je dvakrat spolno zlorabil 5-letno hčerko svojega gospodarja Jakoba Kurbaša pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Obdolženec svoje delanje deloma priznava. Razprava je bila v svrhu zaslišanja glavne priče preložena.

Kot tretja sta se zagovarjala radi poskušenege umora

20-letni Leopold Bagari in 28-letni Stefan Herozan iz Bakovcev. Obtožnica slika žalostno družinsko tragedijo, ki je mlade ljudi dovela do zločina. Matija Herozan v Malih Bakovcih se je pred 32. leti oženil z Ano Rajnerjevo, toda zakon ni bil srečen. Po dveletnem zakonskem življenju je odšel Herozan v Ameriko, od koder se je vrnil še le po 18 letih. Pri svojem povratku je našel v hiši sina, današnjega obtoženca, posledica ljubavne razmerja med Ano Rajnerjevo in Francem Čornim. On se za ta prirastek ni dosti zmenil in zato tudi ni izpodbijal zakonskega rojstva tega otroka, ki je še danes vpisan kot njegov zakonski sin. Črna je začel mrziti tega sina, a tem bolj je ljubil svojo hčerko Terezo. V hiši so zavlada čudne razmere. Oče je živel s svojo hčerko v divjem zakonu, ki ni ostal brez posledice in sta bila oba radi tega leta 1921 obsojena, o materi pa govorijo, da je živela v intimnih odnosih s svojim sinom, današnjim obtožencem. Naravna posledica tega je bilo vedno večje sovražstvo med očetom in sinom. Ta je končno sklenil, da spravi očeta s sveta in se je o tem ponovno izrazil napram drugim osebam. Vendar pa ni imel dovolj korajže, da bi bil sam izvršil zločin. Nagovarjal je drugo obdolženca, delavca Leopolda Bagarija, naj »starega ustrelj«. Ta se je dal z raznimi obljubami prepovedati. Dne 7. marca zvečer je izvršil načrt, ki ga je izdelal Herozan. Zvečer je šel pred hišo Matije Herozana, ter vrgel v vrata neko poleno. Ko je stari Herozan nato prišel pogledat, kaj je, je Bagari ustrelil proti njemu iz samokosa, nato pa hitro ubežal. Ker je bilo pred vojno. To pa pomeni, da je med potepuhi in postopači tudi večja konkurenca. Vsaka konkurenca sili prizadeti, da več dela ali bolj napenja svoje močigane. V konkurenčnem boju postaja človek izdajljiv. Tudi pri potepuhu je tako. Pa ne da bi več delal, kajti potepuh je tak človek, ki hoče kar najmanj delati. Postane pa izdajljiv.

la noč precej temna, ni videl, kak učinek je napravil strel. Ki sreči je bil Herozan zadet samo v levi laket, vendar pa je bila poškodba težka.

Oba obdolženca odkrito priznavata dejanje. Leopold Bagari je poleg tega tudi še obtožen radi nedovoljene močnje orožja. Razprava se popoldne še nadaljuje.

Celje, 7. t. m.

Danes so se zagovarjali pred poroto Fr. Zingler, posestnik in gostilničar v Pesjem, Anton Hladnik, računovodja v Velenju in Alojz Velikanja, računovodja v Stari vasi pri Velenju, zaradi hudo delstva uradne poverbe. Omenjeni so izvršili velike manipulacije pri državnem rudniku v Velenju ter oškodovali državo za najmanj 116.000 dinarjev. Porotniki so vprašanje glede uradne poverbe soglasno potrdili s pristavkom, da škoda ni znašala preko 5000 din. Sodni dvor je obsodil vsakega na 10 mesecev težke ječe.

Istega dne se je vršila obravnava proti Josipu Podobniku, rudniškemu blagajniku v Zabukovecih, in Francu Flašju, računovodji istotam, ki sta zakrivila malverzacijo z državnim denarjem in poverila 87.000 din. na škodo države. Podobnik je bil obsojen na 1 leto težke ječe, Flašj pa je bil oproščen.

## Šola in dom.

Pri vzgojnem delu družine nakopičen zaklad je premajhen in ne sega tako daleč, da bi ustrezal vsem zahtevam, ki jih stavi današnji kulturni napredek. Njen uspeh pa se ne sme pustiti neopazen. Dom ima pravico poseči v delokrog šole, a šola in dom se v svojem delu ne smeta ovirati ali delovati v nasprotnem smislu.

Z vstopom v šolo postane vzgoja umetnost, ki ji postanemo pravičniki, če gre pot pravilno od teoretske vzgoje od kazano smer. Pot šole se loči in stremi kvišku. Vezni je malo. Posredovalo bi lahko časopisje, ako bi družinski listi pri našli misli v vzgoji in omejili malo — modo in beletristiko. Vez lahko tvori učitelj, ki porabi vsako priliko, da pouči stariše, kjer je njegova beseda na mestu. Tu niso roditeljski večeri edina prilika. Družina ima pravico zahtevati, da se vzgojno delo, ki ga je vršila, upošteva pri nadaljnji izobrazbi v šoli.

Že pri vstopu v šolo naj učitelj pri stariših poišče za telesne in duševne posebnosti otroka, da mu bo pravičen ter bo lahko individualno ravnal z njim. Z analizo otroškega obzorja bo zvedel za obseg znanja, ki si ga je do vstopa pridobil. Pri pouku bo to porabil ter na že dobljeno zidal dalje. Premislil bo na ta način z lahkoto prepred med obema elementoma ter izbrisal strah pred šolo v otroški duši. Obenem pa bo s tem prekrbel, da otrok pri prehodu iz popolnoma individualne vzgoje v vzgojo mase ne bo trpel občutne škode.

## Primorske vesti.

Slovenski koncert v Trstu, ki ga je nameraval prirediti 7. t. m. pevski zbor slovenske učiteljske zveze in na katerem bi bil sodeloval tudi znani tenorist g. B. Javec, je italijanska oblast — kakor že enkrat lani — letos zopet prepovedala kljub lanski obljubi, da se bo letos smel vršiti.

## Film.

Mestni kino. II. epola velezanimive pustolovščine »Zlata lobanja« in sicer »Goreči zrakoplov« v 5 činih se predvaja v torek, sredo in četrtek.

## Zanimivosti.

Bistroumen potepuh.

Ljudem danes delo nič preveč ne diši, zato je tudi potepuhov več ko jili je

bilo pred vojno. To pa pomeni, da je med potepuhi in postopači tudi večja konkurenca. Vsaka konkurenca sili prizadeti, da več dela ali bolj napenja svoje močigane. V konkurenčnem boju postaja človek izdajljiv. Tudi pri potepuhu je tako. Pa ne da bi več delal, kajti potepuh je tak človek, ki hoče kar najmanj delati. Postane pa izdajljiv.

Taka brihtna glavica med postopači je neki I. K., ki se je te dni zagovarjal pred praškimi sodiščem. Delo mu ni nikoli dišalo, pa ne da bi bil imel slabe roke. Naslajal se je, če je lahko živel na tuj račun, dasi mu je včasih hudo krulilo v želodec. Ker pa je takih dičev že lepo krdele in ljudje niso ravno preveč usmiljeni in darežljivi, bi bil 32-letni postopač morda obupal nad nehvaležnim svetom, ko bi mu ne prišla originalna misel.

Spoznal je bil, da imajo kmetje hude pse in da jim je silno neprijetno, ako čveronogi hišni varuh mimogrede raztrga hlače in opraska kožo, kajti zaradi tega mora njegov gospodar pred gosposko. Našemu potepuhu je tedaj šinilo v glavo: Opraskaj se malo, raztrgan si itak, pa pojdi h kmetu in povej, da ga boš tožil, ker te je njegov pes ugrizel.

Rečeno storjeno. Krvaveč na nogi je prestrašenega obraza prihitel na dvorišče neke kmečke hiše in se hudoval nad kužkom, ki seveda ni mogel dokazati, da je storil kaj več ko svojo pasjo dolžnost.

Vloga je bila dobro odigrana; kmet mu je verjel, in da ne bo tožbe, izplačal čedno odškodnino. Podobno vlogo je odigral postopač v mnogih hišah in v raznih vaseh. Prepričal se je, da se da dokaj čedno živeti na račun pasje molčečnosti.

Ob neki priliki pa so se kmetje sosednih vasi sestali v krčmi in se pomenili tudi o hudih pseh. Cesar se prej ni zgodilo že dolga leta, je bilo zadnje čase na dnevnem redu: skoraj vsak dan je kak pes ugrizel nekega razcapanega popotnika. Po natančnem pomenku so se možem odprle oči in so spoznali, da jih postopač vleče za nos. Urno so se podali na orožniško postajo in ga ovadili. Nesreča je hotela, da so se možje postavili takoj drugi dan namerili na potepuha, ki so ga kratko pred tem zopet izgrizli psi.

Praško sodišče mu je prisodilo 14 dni zapora in izgubo volilne pravice.

### Šala z žalostnim koncem.

V Lysi n. L. na Češkem se je neki vojak od tzv. zrakoplovne čete zaljubil v lepo natakario, ki sicer ni bila ravno popolnoma hladna za take reči, ki pa je zelo rada potegnila zaljubljenega častika za nos, ne da bi pri tem mislila kaj slabega. Tudi ta ljubček je moral marsikak sladak pogled poplačati s šalo, ki ni bila baš prijetna. Nekoč je bila vesela natakario posebno dobre volje in se je domislila, da zaljubljenega zrakoplovca prestraši in preizkusi njegovo gorečo ljubezen. Vlegla se je na posteljo in se napravila mrtvo. Tozadevno se je dogovorila z drugimi v hiši. Zaljubljeni revček jo je res našel blede in nepremično in je verjel svojim očem. Padel je na kolena, tarnal in jokal in se nato poslovil od »mrtve« ljubice... Kadar pa je natakario vstala in šla ljubčka iskat, da bi delala norca iz njegovih solza, je zaljubljeni vojak še visel na nekem skritem mestu. Nesrečno dekle se je zaman trudilo, da bi spravilo žrtev svoje neumne šale k življenju...

## Mala oznanila.

### Pohišstvo

astnih izdelkov za spalno in jedilno sobo najceneje v zalogi Šercar in drug, Maribor, Vetrinjska ulica št. 2. 106

Ivan Legat, Prva specialna popravljalnica za pisarniške stroje.

Samoprodaja najboljšega razmnoževalnega aparata »Opalograph« ter njegovih pripadkov.

Prodaja novih ter rabljenih pisalnih strojev kopirnih strojev registrirnih blagajn »glaznega papirja barvnih trakov voščenega papirja voščenih barvil i. t. d.

Maribor, Vetrinjska ul. 30. 1175 7-4

Vsakovrstna ročna dela vzamem v komisijo razprodajo v moji hiški na Bledu. Naročila je poslati na »Atelje ročnih del« Nika Zipser, Kranj (telefon 31). 1196

Staro zlato kupuje in plača pe najvišji cen R. BIZJAK, trgovina z zlatino, Maribor. 1216

Lepa 7-letna kobilica z vozom (mesarskim) močnim na vzmetih, z dvojno vprego, prsno in komat ugodno na prodaj pri Ivan Vidmar, trgovec, Lajtersberg. 1218 10-3

Popravilo čevljev brez izjeme kakor tudi vsa naročila po meri sprejema čevljarska delavnica R. Monjac, Jurčičeva ul. 9. Cene zmerne! Postrežba točna! 1045 10-10

Mebirana soba se tako odda. Cankarjeva ulica 6, pritličje, levo. 1250

Odda se prazna soba z uporabo kuhinje. Pisarna ponudbe pod »Ugodnost« na upravo »Tabora«. 1249

Gospod, z dobrim premoženjem, srednje starosti, samec, želi znanja z gospo 35 let (premoženje ni potrebno). Ponudbe s sliko in naslovom pod »Tajnost« na upravnistvo »Tabora«. 1248

**KLUB-BAR**  
1.-15. junija  
**Wellmon duo**

American coloured entertainers  
**CLARE BURGHARDT**  
**ICE TEJE**  
**MARY CLER.**

Začetek ob 11. uri.  
Vstop prost. 366

**Kadilci**  
priznavajo, da je  
„ITO“  
najboljša zobna krema

## Ugodno kupite

kravate, srajce, klobuke, čepice, robce, nogavice, palice, in parfumerijo v modni trgovini

**B. Veselinič & Ko.**  
Maribor, Gosposka ulica 26

Najlepše novosti 128

## Sklopne stole

za ležati, gugalne mreže, pleteno pohištvo, stojala za rože, palice, nahrbtnike, razno drobnarijo in parfumerijo priporoča 1251

**DRAGOROSINA**  
Maribor, Vetrinjska ulica št. 26.

## Pozor! AUTO Pozor!

Oglejte si našo izložbo Maribor, Aleksandrova cesta 19,

kjer so stalno razstavljeni novi in stari avtomobili svetovnih znamk. Istotam so na prodaj tudi motorna kolesa, radioaparati, pisalni stroji i. t. d.

Teoričen in praktičen pouk v vožnji z avtomobili.

Izvoženi, toda dobro ohranjeni avtomobili se prevzamejo v komisijonelo prodajo. Strogo rečna, solidna in točna postrežba.

**A. STOINSCHEGG, R. PELIKAN**

Maribor Aleksandrova cesta 19

976